

TAPP COALITIE PARTNERS

Wie zijn we?

- 73 partners: bedrijven, boeren-, milieu-, dierwelzijn-, jongeren- en gezondheids organisaties
- 1,6 miljoen Nederlanders
- Partners in Europa, VS en Africa
- 5000 bedrijven & ngo's in > 100 landen carbon pricing food coalition in 2021

Zo begon het !

Partners TAPP Coalitie

In 2019

Triodos Foundation

Arts en Leefstijl
Voor de zorg van morgen

mauritsgroenmgmc

Climate Cleanup

proveg
international

Greencampaign

dierencoalitie
Samenwerkende
Dierenwelzijnsorganisaties
Nederland

milieudefensie

vegetariërs
bond

Climate
Neutral
Group

GREEN BUDGET
EUROPE

even
geen
vlees

Varkens in Nood

CARING FARMERS

eosta
where ecology meets economy

DR. GOOD FOOD
nature & more

Dier&Recht

K
KOPPERT CRESS
Architecture Aesthetique

Hutten
Exclusieve Catering

netwerk GROND

Omnicom
Public Relations
Group

BKB
Het Campaignebureau

KIPSTER

TRANSITIE
COALITIE
voedsel

GREEN BUDGET
EUROPE

even
geen
vlees

Varkens in Nood

CARING FARMERS

eosta
where ecology meets economy

DR. GOOD FOOD
nature & more

Dier&Recht

DE MENSEN ACHTER TAPP COALITIE

Peter Haring
Voorzitter

Food Sustainability Advisor
(voorheen: Ecosystems
Director Food bij Unilever)

Linda Herms
Penningmeester

Partner Business Tax Advisory
bij EY Nederland

Gerben-Jan Gerbrandy
Voorzitter International
Advisory Board

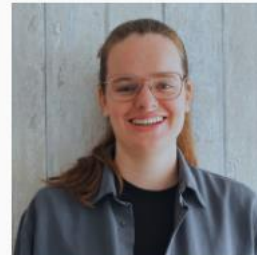
Maarten Tuinhof
Bestuurslid

New Foresight

Guusje van Tienhoven
Bestuurslid

Greendish

Danique Blokker
Project medewerker

Edwin Bark
Bestuurslid (secretaris)

Senior Vice President, Redefine
Meat

Suzanne van der Pijll
Bestuurslid

Jeroom Remmers
Directeur

Ellen Schoone
Social media

Jaap Seidell
Voorzitter Raad van Advies

Professor Voedsel &
Gezondheid
bij VU

Willem Branten
Public Affairs &
Project Development

LUSTRUM CONGRES 5 JAAR TAPP COALITIE

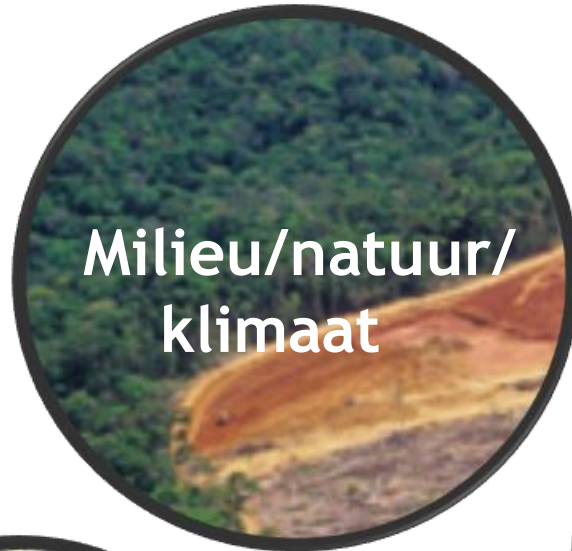
INLEIDING JEROOM REMMERS

OBA, Amsterdam

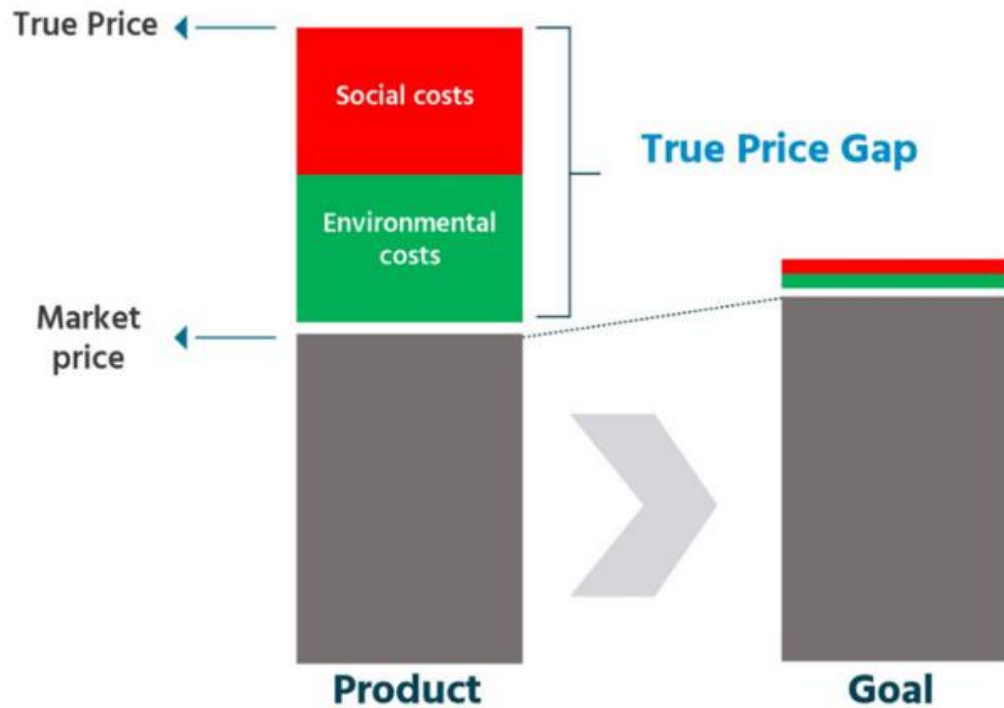
29 mei 2024

WAAROM ECHTE & EERLIJKE PRIJS VLEES, ZUIVEL?

VOEDSEL PRIJZEN LATEN NIET ALLE KOSTEN ZIEN (MILIEU, GEZONDHEID ETC)

Bron: True Price/WUR [Consumer health, true pricing method agri-food \(2022\)](#)
 En CE Delft: [Duurzaamheidsbijdrage vlees \(2019\)](#)

KLIMAATDOELSTELLINGEN

The background image shows an industrial facility, likely a power plant or refinery, silhouetted against a bright orange and yellow sunset sky. Several smokestacks are visible, with thick plumes of white smoke rising into the air. The sun is partially obscured by the industrial structures, creating a dramatic, high-contrast scene.

Veeteelt veroorzaakt

20% mondiale broeikasgas uitstoot;

80% mogelijk in 2050

Eerlijke vleesprijs in euro's
per 100 gram >

Kip: 0,20

Gezondheidskosten rood- en bewerkt vlees

GESCHIEDENIS VLEESBEPRIJZING

- Sinds middeleeuwen accijns vlees afgeschaft 1945
- voorstel N&M btw verhoging vlees (Jerroom Remmers) 1994
- Jan Terlouw / Hans Baaij voorstel vlees accijns 2010
- Partij voor de Dieren initiatiefnota slacht tax 2019
- Voorstel TAPP Coalitie eerlijke vleesprijs 2019
- TAPP plan in brief Hoekstra 2^e Kamer /partijprogramma's 2020
- Onderzoek vlees 2^e Kamerbrief min LNV – motie vleestaks 2022
- Heffing vlees in concept Landbouwakkoord 2023
- Heffing vlees/zuivel in 'Belastingen in maatsch. Perspectief 2024

ACADEMISCHE STEUN: 44 HOOGLERAREN, WETENSCHAPPERS IN ESB, 2019

Naam	Onderwerp, instelling
Prof. Dr. Jacqueline Cramer Dr. Jan Terlouw	Duurzame innovatie, ondernemen, Universiteit Utrecht; Oud minister VROM 2007-2010 Duurzame economie, Natuurkundige, politicus (D66, oud-minister Economische Zaken), auteur Gezondheidseconomie, Tilburg University
Prof. Dr. Peter Kooreman	Klimaat, VU
Prof. Pier Vellinga	Economie, Universiteit van Amsterdam
Prof. (em), Arnold Heertje	Milieu-economie, Tilburg University
Prof. Dr. Daan Van Soest	Milieu-economie, VU
Prof (em). Cees Withagen	Onderzoeker Voeding en Duurzaamheid, afdeling Humane Voeding en Gezondheid, Wageningen Universiteit Economie klimaat en hulpbronnen, VU
Dr. Sander Biesbroek	Economie, VU
Prof. Jeroen van den Bergh Prof. Rick van der Ploeg	True Pricing, Diverse functies
Mr. Herman Mulder	Agrarisch recht, Rijksuniversiteit Groningen, Bijzonder hoogleraar agrarisch recht
Prof. Mr. Willem Bruil	Waterbeheer, Directeur Deltares, Global Agendas & International Organisations (Culturele) Economie
Drs. Cees van de Guchte	Economic Law, RUG
Prof. Arjo Klamer	Economics of Transition and Sustainability, Univeriteit Utrecht, Utrecht School of Economics
Prof. Dr. Hans Vedder	Public Health, Amsterdam UMC, locatie AMC
Dr. Mark Sanders	Public Health, Amsterdam UMC, locatie AMC, Public Health
Prof. Karien Stronks	Public Health, Amsterdam UMC, Public Health
Dr. Wilma Waterlander	Arts , voorzitter Vereniging Arts en Leefstijl
Drs. Karine van 't Land	Pluralist Development Economics, Achternaam : Feskens
Drs. Tamara De Weijer	Finance and Accounting, Erasmus Universiteit, Professor of Banking and Finance at the Rotterdam School of Management (RSM)
Prof. Irene van Staveren	Economie en Bedrijfskunde, Rijksuniversiteit Groningen, Economie en Bedrijfskunde
Prof. Dr. Dirk Schoenmaker	Voeding , Directeur Cateringbedrijf Hutten
Prof. Dr. Dirk Dirk Bezemer Bob Hutten	Klimaat , Milieudefensie, directeur
MsC Donald Pols	Geloof en verantwoord ondernemen, Predikant/ondernemer/Zingeving Zuidas
Mr. Ruben van Zwieten	Sustainable Finance, Avans Hogeschool, Sustainable Finance and Accounting
Drs. Marleen Janssen Groesbeek	

Prof. Dr. Jessica Kieftede Jong	Population Health with emphasis on lifestyle , LUMC (Department of Public Health and Primary Care/LUMC Campus Den Haag)
Drs. Nupur Kohli	Arts en adviseur gezondheidszorg , Glocal Shaper, World Economic Forum; Adviesraadlid Landelijke Vereniging van Artsen in Dienstverband
Dr. RS Kuipers, MD PharmD Remko Kuipers Prof. Ingeborg Brouwer	Cardiologie, farmacologie, (persoonlijke titel) Voeding en gezondheid, VU Amsterdam, Gezondheidswetenschappen
MsC Lotte van den Bosch	Voeding, klimaat, milieu, TAPP Coalitie beleidsmedewerker
ir. Jeroom Remmers	Voeding, klimaat, milieu, TAPP Coalitie directeur
Drs. Rens van Tilburg	Sustainable Finance, Universiteit Utrecht, Faculteit Recht, Economie en Bestuur
Drs. Volkert Engelsman	Duurzaam ondernemen , CEO Eosta
Drs. Maurits Groen	Duurzaam ondernemen , CEO MGMC
Ruud Koonstra	Duurzaam ondernemen , Nationaal Energiecommissaris
MsC Willem Blom	Impact investment & Internet ondernemen, CEO Plantbase
Drs. Thomas Peutz	Klimaat , Bestuurslid Climate Outreach en initiatiefnemer Klimaattafel Sociëteit de Witte
Drs. Peter Haring	Gezondheidseconomie, Unilever
Urgenda	Klimaat
Ir. I Willem Lageweg	Voeding , directeur Transitie Coalitie Voedsel
Prof. Ekko van Ierland	Milieu-economie, Universiteit Wageningen, Milieu-economie en Natuurlijke Hulpbronnen

STEUN GROEIT BEPRIJZING VLEES & ZUIVEL

Juni 2019 40 organisaties o. **Greenpeace, Oxfam Novib, Dierenbescherming**, steunen **Urgenda** - TAPP [voorstel heffing op vlees](#)

Juni 2020 Zeven kamerleden van zeven politieke partijen spraken hun steun voor ons uit (**Christenunie, SGP, D66, PvdA, GL, PvdD en DENK**).

Zomer 2020 Eerlijke vleesprijs in verkiezingsprogramma's van o.a. **D66, ChristenUnie, GroenLinks, PvdD en Volt**; Onderdelen bij CDA, PvdA, SP en 50+

December 2020 Oud VVD- en D66- Fractievoorzitters **Frits Bolkestein en Jan Terlouw** in AD

Najaar 2020 Liberaal Groen (VVD) en het CDA Duurzaamheidsnetwerk amendementen verkiezingsprogramma's

Oktober 2021 Onze [open brief](#) aan 50 regeringen ondertekend **door 100 organisaties die 5000 bedrijven en ngo's in meer dan 100 landen**

Oktober 2021 84% meerderheid EU Parlement neemt een door TAPP bepleit amendement aan over btw voedsel

Februari 2022 . **Rabobank Directeur Wiebe Draijer** pleit op radio 1 voor een heffing op vlees.

Maart 2022 LNV minister Staghouwer kondigt in een brief aan de Tweede Kamer een onderzoek aan naar beprijzing op vlees

Juli 2022 Pleidooi heffing vlees, zuivel: **WNF, GreenpeaceNL, LandschappenNL, Milieudefensie, Natuurmonumenten, Natuur & Milieu, de Natuur- en Milieufederaties, SoortenNL en Vogelbescherming Nederland**.

Oktober 2022 Autoriteit Consument en Markt steunt TAPP Coalitie en bepleit milieuvervuiling op voedsel te beprizen

December 2022 Tweede Kamer wilt een [stuntverbod](#) op voedsel o.a. vlees en zuivel

December 2023 TAPP brief aan OECD landen ondertekend door **3 Afrikaanse klimaat ministers** (30% Afrikaanse bevolking)

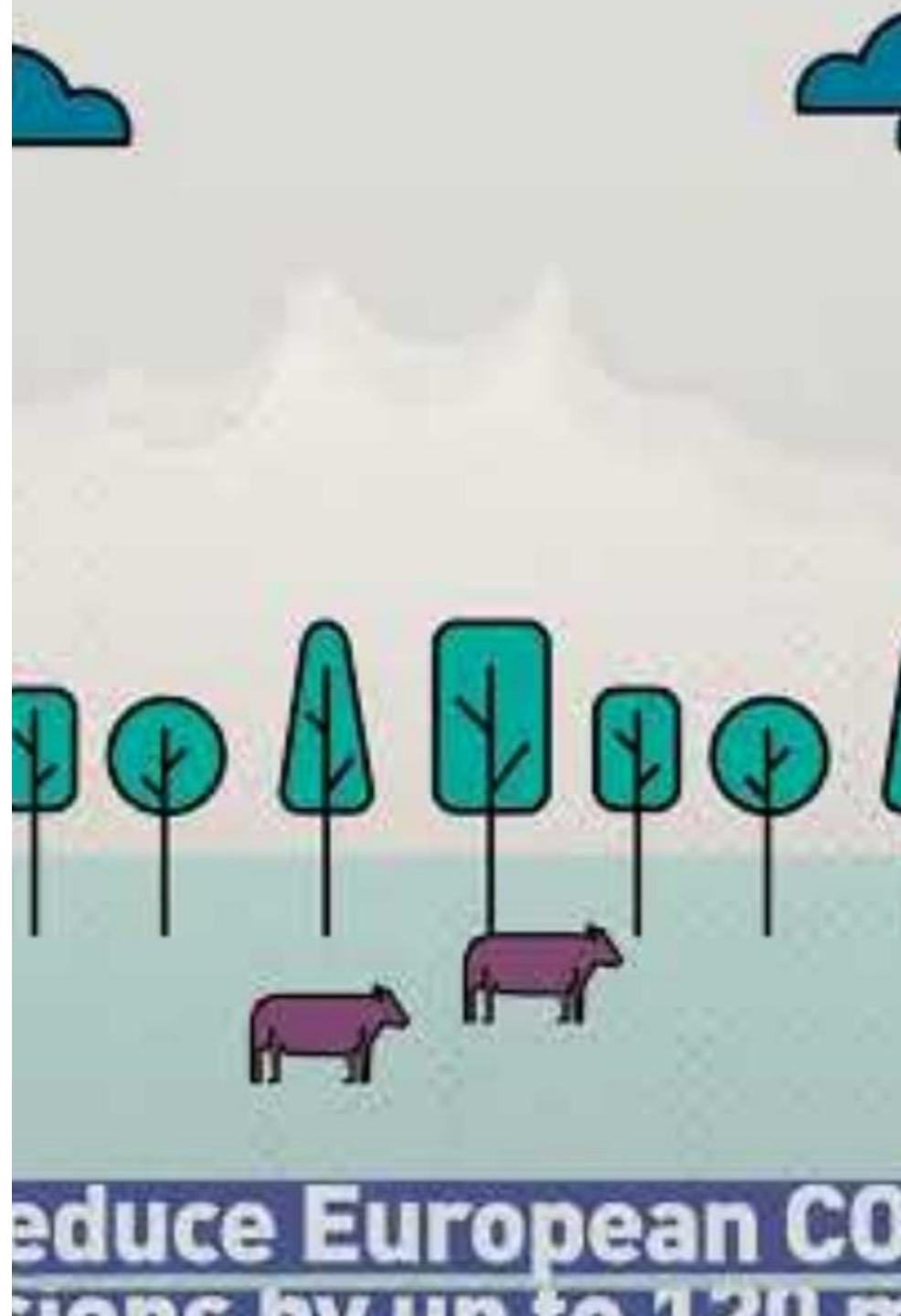
Januari 2024 rapporten bepleiten broeikasgasheffing voedsel, o.a. **FAO, EU Klimaatraad, Food System Economics Commission, Rousseau Institute**

April 2024 EAPF (o.a. leden **Nestle, Unilever, Upfield**) tekenen brief aan EU over Agri-ETS; **Rabobank** Agro visie 2040 met 'true value'

Video TAPP voorstel Eerlijke vleesprijzen in de EU

Presentatie in
EU Parlement
Februari 2020

Mondiale media
aandacht

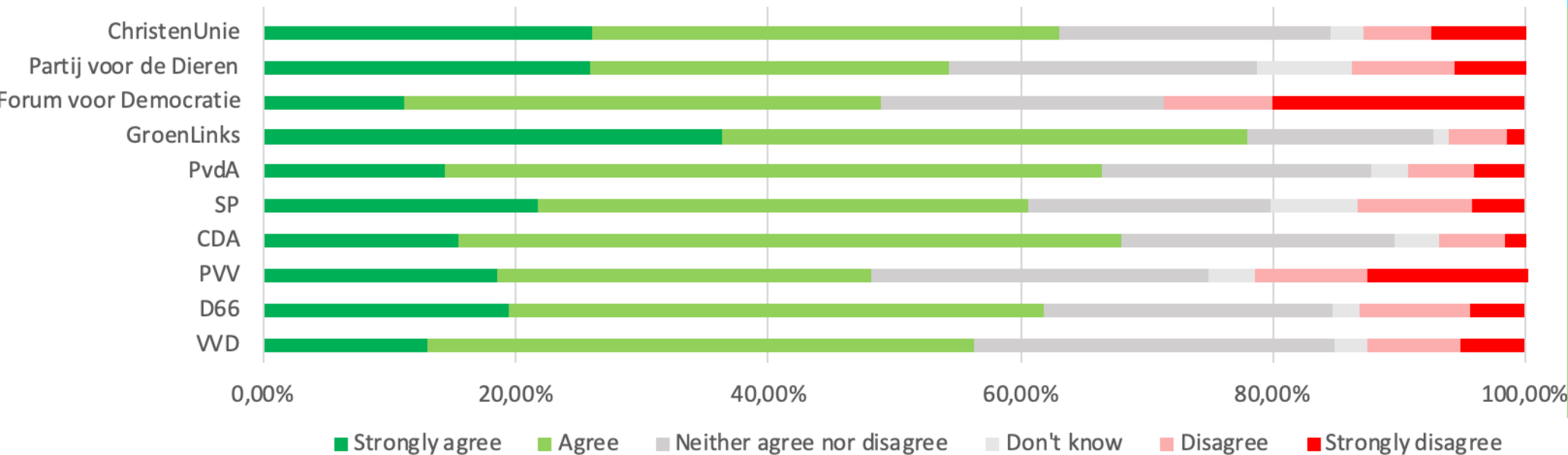
Wie vertegenwoordigen wij?

Vertaling wens 60% bevolking voor eerlijke vleesprijs

IPSOS ENQUÊTE 2023

MITS GEZOND VOEDSEL GOEDKOPER EN COMPENSATIE BOEREN/LAGE INKOMENS

CA. 40% MEERPRIJS VLEES PER KG (20 EUROCENT/100 GRAM KIP, 45 EUROCENT/100 GRAM VARKENSVLEES, 57 EUROCENT PER 100 GRAM RUNDVLEES)

Ipsos online onderzoek onder een representatieve steekproef van 1039 Nederlanders 18+; uitgevoerd in januari 2023.

Resultaten voor BBB, BIJ1, 50Plus, JA21, DENK en SGP onzeker omdat de populatie kleiner was dan 30

NEDERLAND WIL EEN EERLIJKE VLEESPRIJS

*Boer, burger, provinciaal,
Jong oud, Jan Modaal
Links, rechts, liberaal
Een eerlijke vleesprijs willen we allemaal!*

TAPP'S SUCCES VERHAAL

Waarom nu een eerlijke vleesprijs?

1. Nederland wil dit.

Het plan is simpel: vlees wordt iets duurder en de opbrengsten daarvan gaan volledig terug naar Nederland. Dat spreekt Nederlanders aan blijkt uit onderzoek. Ook de regering is na een doorrekening positief. Waar wachten we op?

2. Groenten en fruit goedkoper.

Groenten en fruit zijn de afgelopen jaren steeds duurder geworden, terwijl het Voedingscentrum om gezondheidsredenen adviseert twee keer zoveel groenten en fruit te eten en bijna de helft minder vlees. Groenten en fruit goedkoper maken kan bijvoorbeeld via btw-verlaging of een subsidie.

3. Boeren krijgen extra geld.

Daarmee worden ze geholpen om hun productie te verduurzamen en dierenwelzijn te verbeteren. De eerlijke vleesprijs levert vanaf 2022 jaarlijks 1.3 miljard euro op, 33% tot 50% daarvan gaat jaarlijks naar onze boeren.

4. Voor iedereen toegankelijk.

Eerlijker vlees moet wel betaalbaar blijven voor iedereen. Dus krijgen lagere inkomensgroepen compensatie.

5. Vlees een toekomst bieden.

Onze planeet houdt de groeiende consumptie van vlees niet vol. Klimaatverandering, maar ook dierenleed en voedselveiligheid vragen om aandacht én actie. Hoewel we vlees niet nodig hebben bevat het ook belangrijke voedingsstoffen en velen van ons vinden het lekker. Daarom moet er nu een verandering komen, op weg naar beter en minder vlees in Nederland.

Dé logische manier om ons vlees toekomstbestendig te maken

EERLIJKE VLEESPRIJS

Voorstel TAPP Coalitie op basis van CE/CLM rapport 'Duurzaamheidsbijdrage vlees, 2019

Jaartal	Kip	Varkensvlees ¹⁾	Rund- en kalfsvlees	Verhoging gemiddeld
Supermarktprijs in 2018 in eurocent per 100 gram (CE, 2018)	70	77,5	121,7	
2026	9,5	21,3	26,9	16 eurocent
2030	20,4	45	57	34 eurocent
Prijsverhoging 2026 t.o.v. 2018	13,6%	27,5%	22,1%	19%
Prijsverhoging 2030 t.o.v. 2018	29,1%	58,1%	46,8%	41%

BESTEMMING TRANSITIE FONDS LANDBOUW IN MLN €

	Subsidies duurzame landbouw	0% Btw groenten, fruit, vleesvervangers of 'healthy food credit cards'	Compensatie voor laagste inkomens	Compensatie invoeringskosten, omzetverlies, o.a. slagers, slachterijen, Belastingdienst, Voorlichting	Opbrengst per jaar
2026-2030	600	1000	95	5	1.700

500 mln euro per jaar al opgenomen in Hoofdlijnen akkoord dus extra ruimte voor goedkoper maken gezond voedsel en lage inkomens

euronews.

GOOD MORNING
EUROPE

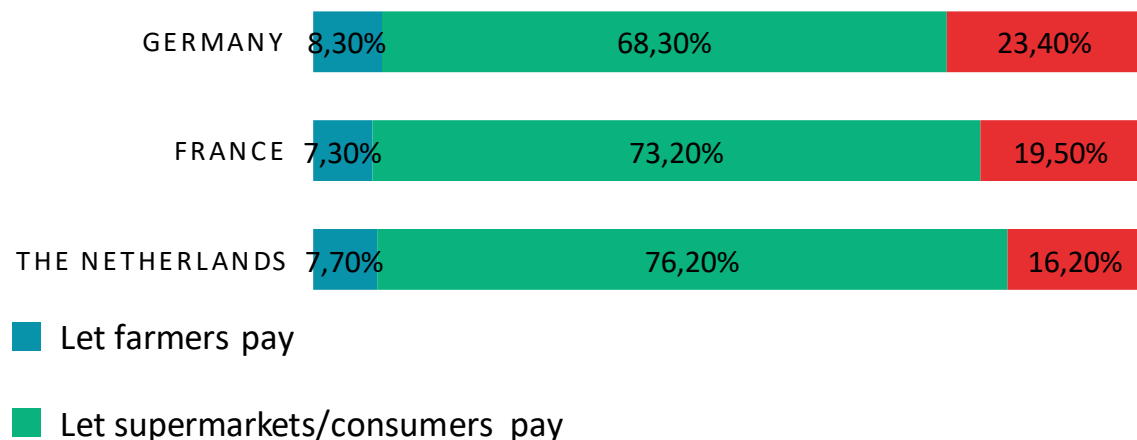
TRENT MURRAY

EURONEWS JOURNALIST

VERVUILER BETAALT PRINCIPE - EU ETS IN LANDBOUW OF BIJ VOEDSEL?

**70-75% wil milieu belasting bij supermarkt/
consument, niet bij boer** IPSOS ENQUETE

**Agri-ETS vanaf 2030 voor slachterijen
en zuivelfabrieken**

EU consultatie Agri-ETS

54% voor carbon pricing agri ETS,
16% tegen

Variant food processors meeste
steun; variant boeren minst

NAAR EEN EERLIJKE PRIJS VOOR DIERLIJKE EIWITTEN

Wat doen we ?

- Rapporten over true pricing/fiscaal beleid.
- Beleids beïnvloeding in Nederland, EU, VN.
- Consumenten campagnes zoals petitie.
- Projecten met 'eerlijke vleesprijzen'.

ONZE RAPPORTEN

CE Delft rapporten

- Duurzaamheidsbijdrage vlees/Sustainability charge meat (2019)
- Pay as you eat dairy, eggs & meat (EU27, Germany, France; 2023)

True Price/WUR

- Consumer health, true pricing food - Health costs per kg meat (2022)

TAPP rapporten

- Samen op weg naar een eerlijke wijze van beprijzing (2019)
- Aligning food pricing policies with the European Green Deal (2020)
- Manifest Eerlijke Vleesprijs (2022) en Position Paper Agri-ETS (2023)
- Aanbevelingen Landbouw Akkoord Beprijzing niet-duurzaam voedsel (2022)
- Verdienmodel covenant dierwaardige veehouderij (2023)
- Results Ipsos Survey – EU (2023)

EXTERNE MILIEU KOSTEN (€/KG) VLEES, ZUIVEL EIERNEN

Table 1 - External cost estimates for meat, eggs, milk and cheese in EU27 (€/kg, conventional farming)

Impact category	Unit	Beef Beef cattle (incl. veal)	Beef Dairy cattle	Pork	Chicken	Eggs	Milk	Cheese (Gouda)
Particulate matter formation	€/kg	3.66	0.74	0.56	0.39	0.33	0.11	0.88
Climate change	€/kg	2.38	0.63	0.47	0.44	0.23	0.10	0.76
Marine eutrophication	€/kg	1.61	0.28	0.13	0.07	0.06	0.04	0.33
Terrestrial acidification and eutrophication	€/kg	1.18	0.23	0.17	0.09	0.08	0.04	0.28
Agricultural land occupation	€/kg	0.65	0.13	0.16	0.10	0.07	0.02	0.16
Terrestrial ecotoxicity	€/kg	0.49	0.18	0.37	0.32	0.25	0.03	0.21
Human toxicity	€/kg	0.13	0.03	0.03	0.02	0.01	0.00	0.03
Total	€/kg	10.15	2.24	1.91	1.44	1.03	0.34	2.68

~35%

~20%

~10-15%

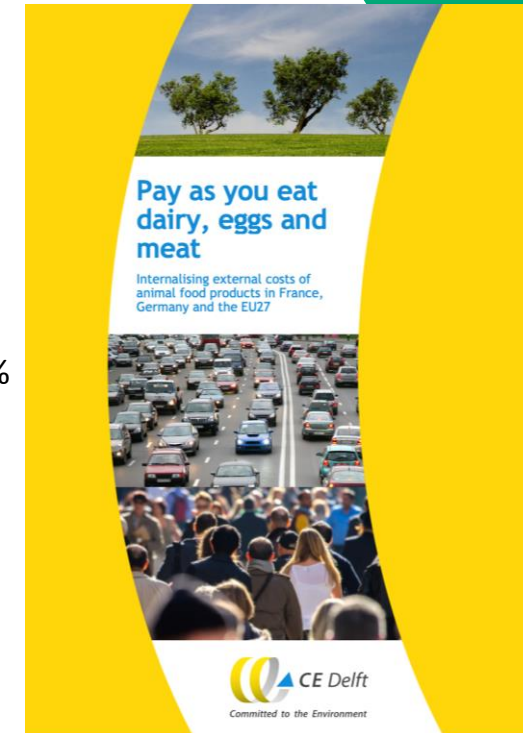

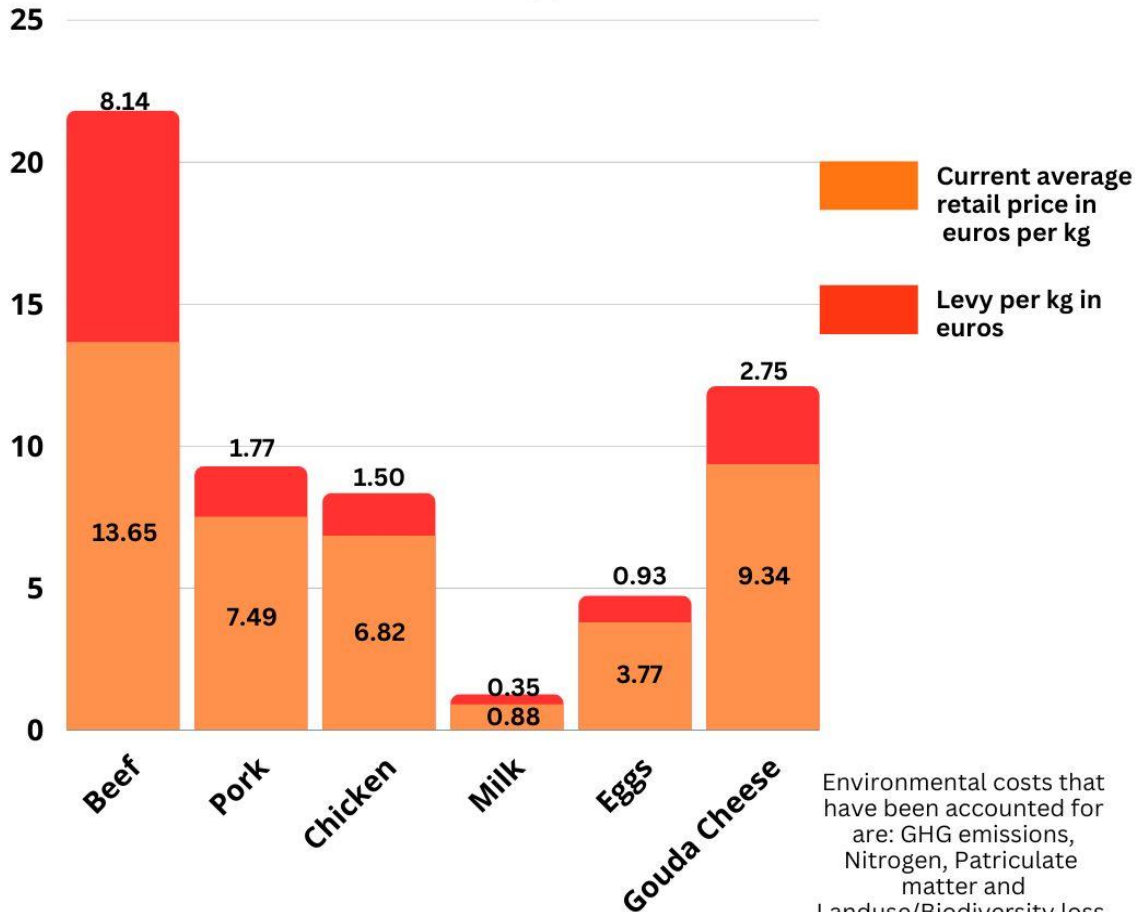
Table 5 - External costs of conventional and organic animal agriculture in EU27 per kg

Beef from dairy cattle: ~ 20%

System	Beef Beef cattle (incl. veal)	Beef Dairy cattle	Pork	Chicken	Eggs	Milk	Cheese (Gouda)
Conventional	€ 10.15	€ 2.24	€ 1.91	€ 1.44	€ 1.03	€ 0.34	€ 2.68
Organic	€ 8.41	€ 1.85	€ 1.97	€ 1.74	€ 1.07	€ 0.30	€ 2.32
Difference	-17%	-18%	3%	21%	4%	-14%	-14%

“EERLIJKE MEER PRIJS” BOVENOP WINKEL PRIJS

Price increase (%) when full external environmental costs are included in prices of meat, dairy and eggs

Environmental costs that have been accounted for are: GHG emissions, Nitrogen, Particulate matter and Landuse/Biodiversity loss.

**NETTO VOORDEEL
CONSUMENT**

**MIT 0% BTW
GEZOND VOEDSEL**

OF TERUGSLUIS VIA

**'HEALTHY FOOD
CREDITCARDS'**

	€/cap/a
Austria	-41.7 €
Belgium	-32.5 €
Germany	-29.8 €
Netherlands	-48.1 €
Poland	-14.9 €

→ Boodschappen mandje 10% goedkoper is mogelijk.

NEDERLAND WIL EEN EERLIJKE VLEESPRIJS

EUROPA OOK

- Circa 60% Nederland steunt eerlijke vleesprijs
- CE Delft, RIVM, Min. Financiën: haalbaar!
- EU Parlement 84 % steunt btw-hervorming voedsel
voedsel, hoogste btw o.a. vlees, 0% groente/fruit

Waar wachten we op?

DANK VOOR AANDACHT!

VRAGEN?

STEUN ONS – SAMEN STERK POLITIEK & MARKT PARTIJEN

MOTIVEREN TOT ACTIE

<https://tappcoalitie.nl>

info@tappcoalitie.nl

0031 6 22 40 77 12

Volg ons op socials:

Inschrijving voor de nieuwsbrief van de TAPP Coalitie

Vul hier uw e-mailadres in: *

Kom direct in actie

- Steun maandelijks
- Geef eenmalig
- Schenk belastingvrij
- Laat wat na
- Word partner met je organisatie

Doneer nu

TAPPC

TRUE ANIMAL PROTEIN PRICE COALITION

Eerlijke prijzen voor vlees en zuivel

Lustrum Congres

Word Donateur!

Steun ons in de strijd voor een eerlijke prijs voor vlees en zuivel en een lagere prijs voor gezond voedsel ! Via de QR-code kan je doneren en via tappcoalitie.nl / Doneer kan je zien wat de plannen van TAPP Coalitie zijn dit jaar. Doneer maandelijks vanaf 3 euro om deze belangrijke initiatieven te realiseren, of geef een eenmalige grotere bijdrage. Maandelijkse donateurs worden uitgenodigd voor onze toekomstige evenementen en ontvangen regelmatig onze nieuwsbrief en recepten.

Partner worden van de TAPP Coalitie?

Word partner van de TAPP Coalitie en maak deel uit van een wereldwijd initiatief voor een duurzamer voedselsysteem. Scan de QR-code hiernaast en ontdek de voordelen! Samen kunnen we impact maken en de toekomst van voeding, landbouw, en het milieu veranderen.

ACTIE!**DOE MEE!**

TIPS !

Teken petitie op tappcoalitie.nl/nieuws

Wordt TAPP vrijwilliger

Vraag supermarkt eerlijke prijzen; True Price Week

Actief bij politieke partij

Heeft jouw organisatie een restaurant of kantine?

Voer true price in bij vlees/ zuivel, gezond voedsel goedkoper !